

## บทที่ 5

### บทสรุป

#### ตอนที่ 1 ศึกษาอุณหภูมิและเวลาที่เหมาะสมในการอบปลาช่อนแัดเดียว

จากการศึกษาการลดปริมาณความชื้นและปริมาณน้ำในอาหาร พบว่า อุณหภูมิที่เหมาะสมในการอบ คือ 55 องศาเซลเซียส และเวลาที่เหมาะสมในการอบ คือ 8 ชั่วโมง

#### ตอนที่ 2 ศึกษาความเข้มข้นต่ำสุดของกรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติก ในการยับยั้งเชื้อจุลินทรีย์

จากการทดสอบผลของกรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติก ในการยับยั้งการเจริญของ *S. aureus* และ *E. coli* พบว่า ระดับความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้ง *S. aureus* ได้ของกรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติก คือ ที่ความเข้มข้นร้อยละ 3.3, 2.3 และ 2.3 ตามลำดับ และความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้ง *E. coli* ได้ของกรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติก คือ ร้อยละ 3.3, 2.2 และ 2.3 ตามลำดับ

#### ตอนที่ 3 ศึกษาความเข้มข้นที่เหมาะสมของกรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติก เมื่อนำมาใช้กับปลาช่อนแัดเดียว

จากการศึกษาความเข้มข้นของกรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติกที่เหมาะสม พบร่วมกันว่า กรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติกที่ความเข้มข้นร้อยละ 2 เหมาะสมที่สุด เนื่องจากสามารถยับยั้งเชื้อจุลินทรีย์ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน : ปลาแัดเดียว (มพช. 298/2549) และได้ค่าแนะนำการยอมรับทางด้านประสิทธิภาพสัมผัสสูงสุดในทุก ๆ ลักษณะการทดสอบ

#### ตอนที่ 4 ศึกษาอายุการเก็บรักษาปลาช่อนแัดเดียวที่ใช้กรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติก

จากการวิเคราะห์คุณภาพทางกายภาพ เคมี จุลินทรีย์ และประสิทธิภาพของปลาช่อน แัดเดียวที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง พบว่า ตัวอย่างที่ไม่ใช้กรดมีอายุการเก็บรักษา 1 วัน ตัวอย่างที่ใช้กรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติก มีอายุการเก็บรักษา 2 วัน ส่วนปลาช่อนแัดเดียวที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็น พบว่า ตัวอย่างที่ไม่ใช้กรดมีอายุการเก็บรักษา 8 วัน ตัวอย่างที่ใช้กรดอะซิติก กรดซีตริก และกรดแลคติก มีอายุการเก็บรักษา 12, 16 และ 16 วัน ตามลำดับ โดยตัวอย่างยังคง

ได้รับการยอมรับจากผู้ทดสอบและมีปริมาณเชือจุลินทรีย์อยู่ในเกณฑ์ตามที่มาตรฐานกำหนด (มพช.298/2549)

### ข้อเสนอแนะ

การยึดความการเก็บรักษาปลาช่อนแัดเดียวโดยวิธีแข็งกรดอะซิติก กรดซิตริก และกรดแอลกอติก เป็นการศึกษาเบื้องต้นที่จะหาวัตถุเจือปนอาหาร และวิธีการที่ปลอดภัยเพื่อยึดความการเก็บรักษาปลาช่อนแัดเดียวให้มีอายุการเก็บที่นานขึ้น ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับปลาชนิดอื่นที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจได้โดยไม่มีผลต่อก้างต่อผู้บริโภค ในการศึกษาต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

1. ศึกษาระยะเวลาในการแข็งกรด ซึ่งอาจมีผลต่อกุณภาพของเนื้อปลาในด้านต่าง ๆ เช่น ทางประสาทสัมผัส เคเม่ กายภาพ และจุลินทรีย์ เป็นต้น
2. ศึกษาการใช้วัตถุเจือปนอาหารสองชนิดรวมกัน เพื่อเปรียบเทียบผลที่มีต่อกุณภาพทางด้านเคเม่ กายภาพ และจุลินทรีย์
3. เศษเหลือใช้จากการแปรรูปของปลาช่อน เช่น หัว ก้าง ไส้ ควรมีการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น สงวนหัว ก้าง และอวัยวะภายใน ต่าง ๆ นำไปผลิตเป็นอาหารสัตว์ เป็นต้น
4. ศึกษาอัตราส่วนระหว่างน้ำหนักปลาต่อปริมาณกรดที่เหมาะสม และเนื้องานงานวิจัยนี้ให้สารละลายกรดในการแข็งตัวอย่างเพียงแคครั้งเดียว ดังนั้นจึงควรศึกษาวิธีการนำไปใช้ประโยชน์ของสารละลายกรดที่เหลือจากการแข็งเพื่อเป็นการประหยัด และช่วยลดต้นทุนในการผลิต